

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Dve leti dela in uspeha.

Rojenice-sojenice niso vsaki vladi naklonjene. Stoječ ob zibelki, prerokujejo mnogoteri vladi kratko življenje. Sedanji francoski ministrski predsednik Chautemps je že v tretjič predsednik vlade. Prvič je vladal pet dni (od 20. do 25. februarja 1930), drugič pa dva meseca (od 27. novembra 1933 do 27. januarja 1934). Ker gre v tretje rado, se mu je tudi zdaj posrečilo sestaviti vlado. Ako se bo pregovor uresničil v polnem obsegu, bo tudi njegova tretja vlada kratkotrajna. Njegov prednik in sedanji podpredsednik vlade Leon Blum je vladal eno leto. Če bo Chautemps vladal po njegovi metodi, mu vremena ne bodo dolgo ostala jasna.

JNS kot prerokinja

Pred dvema letoma (o kresu 1935) je prevzela dr. Stojadinovič-Korošec-Spahova vlada upravo naše države v svoje roke. JNS je kot politična sojenica pripisovala tej vladi kratko življenje. Po njeni prognozi bi naj ta vlada ostala na krmilu samo nekaj mesecev. Kako bi tudi bila tako drzna, da bi vladala dalje, ko pa vendar imajo JNSarski nacionalisti monopol vladanja v naši državi?! JNSarji so baje elita (izbranci) naroda, oni morajo tudi vedno posneti vrhnje. Kar še ostane v loncu, naj bo magari za manjvredne in nedržavotvorne elemente. JNS pa se je skazala kot slaba prerokinja, ker je napovedala ter še vedno napoveduje svoje najsrčneje želje, da bi namreč ta vlada padla.

Program vlade

Toda ni padla, ostala je dve leti na krmilu in bo ostala naprej. In dobro je za državo in za ljudstvo, da ostane. Dosedanje delovanje vlade je najboljši dokaz za to. Stranke ne priporočajo prazne besede in deklamacije, kakor jih daje od sebe politična igralska družba, JNS imenovana, marveč dela. In dela so, ki povečujejo sedanjo vlado in stranko, na katero se vlada opira. Delovni program vlade je obsegal te-le bistvene točke: likvidiranje diktature in vseh nasilnosti, postopen prehod v pravo demokracijo, uveljavljanje avtoritete (ugleda) zakonom, ki v enaki meri veljajo za vse državljane, notranje pomirjenje duhov in priprava notranjega sporazuma, gospodarski dvig posameznih stanov, ugled države na zunaj.

Delo vlade

Vlada je ta program izvršila ter ga dosledno vrši točko za točko ter s tem utrdila državo na znotraj in hkrati močno dvignila njen ugled v mednarodnem življenju. Pot je bila težka, ker je JNS v svoji vzgledni domoljubnosti in državo-

tvornosti delala največje težave. Znano je, da se je opozicija v narodni skupščini posluževala ne samo obstrukcijskih sredstev (zavlačevanja dela, vpitja itd.), marveč tudi atentata na člane vlade, predvsem na njenega predsednika. Vse to ni zmedlo vlade na njenem potu. Šla je mirno za svojim ciljem. Na nasilnosti ni odgovorila z nasiljem, marveč z uporabo zakona. Svoboda, od JNS diktature pregnana iz države, se je vrnila ter razprostrla svoje blagovite peruti nad življenjem v državi. Te svobode so v takšni meri deležni tudi JNSarski in drugi opozicionalci, da se zopet drznejo nastopati s teroriziranjem drugomišljenikov in celo z zločini, kakor to dokazuje umor slovenskega katoliškega akademika Rudolfa Dolinarja.

Poživitev gospodarskega življenja

Posebne omembe je vredno delovanje sedanje vlade za ozdravitev narodnega gospodarstva. S trgovskimi pogodbami z raznimi državami in z drugimi primernimi ukrepi je dosegla poživitev gospodarskega življenja. Dvignila je kmeta, ki je pod JNS vlado gospodarsko in politično ležal na tleh. Svojo živino je moral prodajati v brezcenje, lesa in drugih svojih pridelkov pa sploh ni mogel spraviti v promet. Kmečka zemlja je bila na robu propada. Sedaj dosega kmet mnogo višje cene pri živini, pri lesu in pri drugih svojih pridelkih. Vlada je tudi poskrbela za delavca z uredbo o najnižjih plačah in s tem, da mu je oskrbela delo. Pod prejšnjimi vladami je število brezposelnih bilo visoko, javnih del ni bilo. Številke okrožnega urada, kjer se je število zavarovanih delavcev zvišalo od novembra 1935 za 25

tisoč, dokazujejo, koliko tisočev in tisočev delavcev je prišlo tekom dveh let zopet do dela in kruha. Dejstvo je tudi, da se javnih del v Sloveniji ni nikdar toliko vršilo in se vrši, odkar obstoji država, kot jih je sedaj.

Skrb za kmeta

Kako je sedanji vladi pri srcu blagobit tistega stanu, ki je podlaga in hrbenica države, kmečkega stanu, je dokazala z ureditvijo vprašanja kmečkih dolgov. Prejšnje vlade niso zmogle višje modrosti, kakor da so odredile odlaganje plačila dolgov in obresti ter ta sklep večkrat obnovile. To je bila vsa njihova gospodarska in finančna modrost. Bil pa je to v resnici najbolj nesrečen sklep, ki je mogel biti storjen. V drugih državah je takšna uredba veljala samo za nekaj mesecev, pri nas pa za cela leta in bi še veljala naprej, ako bi bili JNS gospodarski modrijani na vladi. Da reši vlada kmeta popolnega propada, mu je rešila prezadolženo zemljo, ki ji je pretil popoln pogin. Kmečkim dolžnikom je odpisala polovico dolgov, za drugo polovico pa določila znosljive pogoje dolgoročnega odplačevanja. Zaupamo vladi, da se ji bo kmalu posrečilo rešiti pereče vprašanje kmečkega kredita, ki je nerešljivo brez vpostavitve likvidnosti naših denarnih zadrug. Pri pospeševanju koristi kmečkega stanu bodo šle vladi na roko kmetijske zbornice, ki jih je vlada za kmeta ustanovila in ki bodo ob drugi obletnici vlade stopile v življenje. Kot zakonite zastopnice in zaščitnice kmetijstva bodo te zbornice igrale važno vlogo v naši kmetijski in gospodarski politiki ter bodo tako ostale trajen spomin na sedanjo vlado in njeno veliko prizadevanje za dobrobit kmečkega stanu in vsega delovnega ljudstva.

Romunski kralj Karol se je odpeljal na Poljsko. V soboto 26. junija se je odpeljal romunski kralj Karol na Poljsko, da je vrnil obisk predsedniku poljske republike. Poljaki so romunskega vladarja zelo slovesno sprejeli in so se vršile njemu na čast velike vojaške parade.

Zvišanje uradniških plač na Italijanskem. Italijanski proračun je obremenjen za pol milijarde lir in to radi tega, ker so zvišali državnim in samoupravnim uradnikom plače za 8%. Mussolini je bil prisiljen v povišanje, ker so od lani poskočile cene raznim potrebščinam za 100%.

Nova francoska vlada. Zadnjič smo poročali, da je vrgel Blumovo vlado senat, v katerem imajo radikalni socialisti veči-

no. Ti so odklonili vladi izredna finančna pooblastila v svrhu kritja 40 milijard Din primanjkljaja, katerega izkazuje enoletna bilanca Blumovega vladanja. Novo vlado je 23. junija sestavil radikalni socialist Camille Chautemps. Novi šef vlade je prostozidar višjega reda in je že bil dvakrat ministrski predsednik: prvič pet dni, drugič dva meseca. Chautemps je bil večkrat notranji minister in se je v tem položaju odlikoval z utapljanjem korupcijskih afer, med katerimi je najbolj znana Stavijskijeva. — V kratkih besedah naslikani politik je osnoval novo francosko vlado, v kateri so zastopani radikalni in socialisti. Radikalni imajo 11 ministrov, socialisti 9. Leon Blum je ostal v novi vladi podpredsednik. Med državnimi podtajniki imajo radikalni šest, socialisti sedem in socialistična unija enega. Nova vlada se le v toliko razlikuje od Blumove, da je bilo v njej zamenjanih nekaj ministrskih sede-

žev. Chautempsovi vladi prerokujejo, da bo uživala zaupanje parlamenta in senata, vendar ne bo dolgo vladala, ker ni nič drugega nego prejšnja ljudska fronta pod radikalno-framasonskim, mesto pod marksističnim vodstvom.

Španski rdečkarji napravili hud spor v londonskem odboru za nevmešavanje v španske zadeve. Po našem poročilu v zadnji številki je razvidno, da so povzročile rdeče podmornice hud spor v odboru za nevmešavanje, ker so skušale torpedirati nemško kontrolno križarko »Leipzig«. Napad rdečih na nemško ladjo je silno razburil Nemčijo, kateri se je koj priključila Italija. Nemški kancler Hitler je sklical v Berlin vse odločujoče osebnosti, ki so se dalje časa posvetovale o izrednih ukrepih napram rdečim španskim drznejem, ki bi radi po navodilih iz Moskve na vsak način izzvali kak resnejši mednarodni zapletljaj. Prvi korak, katerega sta storili Nemčija in Italija v znak protesta proti rdečemu napadu, je ta, da sta javili londonskemu odboru svoj ponovni izstop. Italija in Nemčija po izstopu iz odbora za nevmešavanje nista odpoklicali svojih stražnih ladij domov, ampak sta jih pustili še za naprej v španskih vodah in bosta na svojo pest in odgovornost izvajali nadzorstvo tistih delov španske obale, ki so še v oblasti valencijske rdeče vlade. Ta nemško-italijanski korak jasno kaže na dejstvo, da sta ti dve velesili pripravljene na vse in da bosta na lastno pest preprečevali dovažanje vojnega materiala rdečim in pospešili popolno zmago Francovih nacionalnih čet.

Po zavzetju baskiške prestolice. Francove nacionalne čete so izvojevale z zavzetjem baskiške prestolice Bilbao v bratomornem španskem klanju odločilno zmago. Koj po predaji mesta je bila zahvalna služba božja, katere se je udeležil general Franco s spremstvom in z vsemi poveljniki, ki so se udeleževali bojev za osvojitve mesta. Bilbao je radi tega tolike važnosti, ker so tamkaj velike tovarne za izdelovanje orožja in je mesto ena najvažnejših pomorskih luk. Zmagovalci so takoj spravili tovarne za orožje v obrat, popravili so mostove ter ceste in so organizirali preskrbo civilnega prebivalstva z živili. V Bilbao so zaplenili nacionalisti zelo veliko orožja, streliva in so zajeli na tisoče rdečih miličnikov, ki so se prostovoljno predali zmagovalcem s častniki in prestopili na njihovo stran. General Franco ima do mesta Santander pristo pot. Tamkaj so se šele ustavili bežeči baskiški oddelki in z vso naglico izkopavajo in utrjujejo nove obrambne obroče. Dne 24. junija je bil bežečim Baskom nacionalni general Davila z armado 65.000 mož toliko za petami, da so ta dan nacionalistični topovi prvič obstreljevali Santander.

Sovjetski zunanji minister zaprt. Objavili smo že, da je pustil diktator Rusije Stalin aretirati ženo sovjetskega komisarja za zunanje zadeve, gospo Litvinov. Za ženo je prišel na vrsto te dni njen mož, ki je nekaj let po inozemstvu zastopal in predstavljal Rusijo. Časopisje naglaša, da je moral Litvinov v ječo ravno radi tega, ker je živel v dobrih odnošajih z zastopstvom raznih držav. Ozadje Litvinove aretacije je tole: Novi sovjetski notranji minister ali komisar Ježov je v odsotnosti Litvinova prijel njegovo ženo, pri kateri je

domneval za njenega soproga obtežljivo gradivo. Soprog je obljubil, da jo spusti takoj na svobodo, če mu izroči dokaze za krivdo moža. Litvinova se je dolgo časa zoperstavljal nastavljeni pasti, dokler ni končno podlegla ženski ljubosumnosti. Ježov ji je pokazal ljubavna pisma, katera je pisal njen soprog neki drugi, mlajši in lepši Moskovčanki. Iz ljubosumnosti in jeze na nezvestega moža je Litvinova izročila in izpovedala vse, kar ji je bilo znano obtežilnega za moža. Stalin ima sedaj oba v kletki ječe in je samo še vprašanje časa, kedaj se bo zgrudil tudi Litvinov pod krogli čekistov.

Eden najokrutnejših rabljev ustreljen. Iz Moskve je prodrla v svet vest, da je bil tamkaj ustreljen komunistični agitator in organizator Bela Kun, madjarski žid. Kun je po prevratu 1919 osnoval na Ogrskem sovjetsko republiko in je dal čisto po nedolžnem postreliti in obesiti 590 žrtev. Po nalogu antante (Anglije, Francije in Italije) so romunske čete po nekaj mesecih pregnale Kuna, ki se je zatekel preko Dunaja v Rusijo, kjer so ga sprejeli z odprtimi rokami. Na Madjarskem započeto rabeljsko delo je Kun nadaljeval v Rusiji leta 1922, kjer se je v južni Rusiji in na Krimu pripravljala protirevolucija in so odposlali tja Kuna, da je zatrl na najboljši krvav način vse priprave. Po poročilih mednarodnega Rdečag križa je gospodaril po živalsko krvoločni žid takole: V Teodoziji je dal postreliti 7500 ljudi, v Simferopolu 12.000, v Sevastopolu več kakor

10.000, v Kerču 6000, v Jalti nad 5000, med njimi 17 bolniških strežnic in pet zdravnikov. V mestni bolnišnici v Alupki je dal ustreliti 272 bolnikov, drugega za drugim kar pred vrati bolnišnice. Kdor ni mogel iti na morišče, so ga nesli na nosilnicah. Priče cenijo, da je Bela Kun tamkaj dal pomoriti do 80.000 Rusov in Tatarov. Leta 1928 se je vtihotopil Kun s ponarejenim potnim listom na Dunaj, kjer je pripravil svetovno revolucijo. Na Dunaju so ga slednjič prepoznali in go sa izgnali nazaj v Rusijo. Bela Kun je eden glavnih povzročiteljev španske državljanske vojne. Iz Španije so ga odpoklicali v Moskvo, kjer so ga pred kratkim v kleti tajne policije ali čeke ustrelili in na prikritem kraju zagrebli.

Pomiloščenje židovskega ovaduha. Iz Moskve poročajo: Karl Radek-Sobelson, ki je bil v prvi obravnavi proti trockistom obsojen na deset let, je bil sedaj pomiloščen. Žid Sobelson je postal deležen polne pomilostitve, ker je izdal maršala Tuhačevskega in njegove generalske tovariše, katere so na ovadbo čeke ali tajne policije po kratkem sodnem postopanju takoj postrelili.

V mirnih časih najvišji ameriški proračun. Senat Združenih ameriških držav je odobril proračun vojnega ministrstva v iznosu 663 milijonov dolarjev. Ta proračun je najvišji, kar se ga spominjajo iz mirnih časov. Amerika se izgovarja, da radi neprestanih stavk in izgredov ne more zmanjšati staleža vojske.

Razkrinkani lažnivci. Marksisti in njihovi zavezniki v ljudski fronti so raztrbili po socialističnih in liberalnih časnikih vest, da so duhovniki in redovniki v dnevi revolucije pretvorili samostane in cerkve v Španiji v pravcate trdnjave, iz katerih se je streljalo na »miroljubne« republikanske čete. To je kajpada razkačilo republikance, da so napadli cerkve in samostane ter jih zažgali. Vsakemu poštemu človeku je jasno, da je vest o pretvorjenju cerkva in samostanov v trdnjave v napadalne svrhe gola izmišljotina in nesramna laž. Ko je javnost zahtevala od framasonsko-komunističnih fabrikantov laži dokaze za njihove trditve, so dolgo časa molčali in naposled so obljubili, da bodo prinesli dokaze v obliki fotografij, ki so bile napravljene na licu mesta. Dolgo ni bilo nobenega takšnega dokaza na spregled, nazadnje pa je neki list v Argentini (v Južni Ameriki) objavil ta dokument, za njim pa drugi ljudsko-frontiški listi. Fotografija je predstavljala skupino duhovnikov, oboroženih s puškami in malim topom in pripravljenih na obrambo in napad. Pod fotografijo je bilo napisano, da je bila ta slika posneta v Madridu v času, ko so »fašisti« (to se pravi nasprotniki komunistov) pripravljali vstajo. Prvi pogled na to fotografijo je moral vsakega storiti opreznega. Vsi duhovniki na sliki so namreč bili enake starosti, to je mladih let. Puške so bile stare, lovske puške, top pa je izgledal jako miroljuben. Končno se je vatikanskemu glasilu »Osservatore Romano« posrečilo odkriti goljufijo, ki so jo

uganjali framasoni in komunisti s to fotografijo. Fotografija ni bila posneta v Španiji, marveč v Italiji pred dvema letoma. Napravljena je bila o priliki gledališčne predstave v nekem cerkvenem zavodu v Umbriji ter prikazuje napad Kitajcev na neko misijonsko postajo. Igralci so sami mladeniči, njihove puške stare in izrabljene, kakršne so pač mogli za igro dobiti, top pa je navaden lijak, maskiran in položen na voz. Slika je ponesel v Španijo eden od takratnih igralcev, Španec po rodu, ki je iz Italije šel v Barcelono, da tamkaj nadaljuje svoje študije — ime mu je pater Vincenc. Za časa krvavega divjanja komunistov v Barceloni je bil tudi ta samostan napaden in razdejan. Tako je ta fotografija prišla v roke komunistov, ki so jo porabili kot dokaz za to, kako so duhovniki in redovniki s puškami in topovi streljali na republikance in komuniste, ki so na te napade odgovorili z zažiganjem cerkva in samostanov. To je sijajen dokument komunistično-liberalne laži in klevete. Ali bo »Jutro« in za njim stopicajoči »Kmetiški list« v svojem resnicoljubju tudi kaj pisal o tem »dokumentu«?

Stalinov poljub. Po vsem svetu so znani Stalinovi poljubi, ki jih v obliki svinčenk pošilja svojim prijateljem v hrbet, ako jim več ne zaupa. Takšne Stalinove poljube je prejel nedavno maršal Tuhačevski in z njim sedem generalov. Pa zna krvoločni diktator tudi s svojimi ustnicami poljubiti. In kako to zna, spričuje fotografija nekega prizora, ki se je dogodil dne 1. maja v Moskvi. Na fotografiji se vidi Rdeči trg pred Kremljem in na tem trgu se vršeca parada rdeče armade in boljševiških omladincev. Pred Kremljem stoji na tribuni Stalin, obdan od maršalov Voroši-